

4. Scrie cu litere:

11 – unsprezece

13 –

89 –

105 –

al IV-lea –

al XX-lea –

Ține minte! Numeralesle *unu/una* și *doi/două*, precum și cele compuse cu *doi-două* își schimbă cazul după gen.

5. Completează după modelul dat:

(12) douăsprezece fete (21) pere

(12) băieți (22) copii

(2) lei (46) flori

(2) mere (46) băieți

6. Rescrie propozițiile punând numeralesle la genul feminin și observă transformările:

a. Unul dintre băieți a ieșit învingător.

b. Cei doi au mințit.

c. I-a felicitat pe cei doisprezece elevi.

Vineri

Verbul

Ține minte! Verbul este partea de vorbire care exprimă acțiunea (*scrie*), starea (*roco*) sau existența (*există*) ființelor, a lucrurilor sau a fenomenelor naturii.

1. Subliniază verbele din textul de mai jos:

„Îl apasă puțin cu unghiile, apoi, repede, îl ia între labele de dinainte, îl strânge, de drag ce-i, îl răsuțește în aer și-l lasă amețit pe podele. Și-l privește (...)”

(Când stăpânul nu-i acasă!, Emil Gârleanu)

2. Completează tabelul cu verbele potrivite, conform modelului:

Acțiunea	Starea	Existența
aleargă	așteaptă	este

3. Taie formele incorecte ale verbelor:

sunt / sânt

se așează / se așază

placem / plăcem

să fii vesel / să fi vesel

nu zi / nu zice

să faceți / să făceți

aș ruga / ași ruga

să scadem / să scădem

Rolul numeralului în propoziție

Ține minte! Ca parte principală de propoziție, numeralul poate avea funcție de subiect. Al patrulea a întârziat.

Ca parte secundară, numeralul poate avea rol de:

- atribut – Am ridicat trei zmeie în aer.
- complement – S-a mutat într-o cincea scară.

1. Subliniază cu o linie numerele care au rol principal și cu două linii pe cele care au rol secundar:

Am fost douăzeci și cinci de elevi în clasa a VIII-a. Cincisprezece erau fete, zece erau băieți. Eu stăteam pe al doilea rând, a treia bancă. A treisprezecea am fost la catalog și am învățat bine. Tot timpul am fost printre primii trei din clasă.

2. Completează propozițiile cu numerele potrivite și scrie ce funcție are fiecare: S (subiect), A (atribut), C (complement)*:

- Zece a luat la lucrarea de control. (A)
- _____ au mers în excursie. (C)
- Am ieșit pe locul _____. (C)
- A dăruit un buchet de _____ narcise. (C)
- Maria are _____ frați cuminți. (C)
- Am greșit exercițiul _____. (C)

*Noțiunile de atribut și nume predicativ fac parte din programa școlară recomandată pentru clasa a IV-a.

Vineri

Rolul verbului în propoziție

Ține minte! În propoziție, verbul poate avea rol de predicat verbal (Primăvara a sosit).

Predicatul este partea principală de propoziție care arată ce face sau ce se spune despre subiect și răspunde la întrebările: ce face subiectul? și ce se spune despre subiect?

1. Subliniază cu o linie verbele care au funcția de predicat din textul:

„Aieșit din mușuroi furnica și-a pornit, cum face în fiecare dimineață, a pornit să vadă lumea... Ea știa că ochii duc și mintea înapoi; că, văzând multe, știi destule și ai de unde da și la alții.” (Călătore, Emil Gârleanu)

Ține minte! Predicatul se acordă în număr cu subiectul. Nu se pune niciodată virgulă între subiect și predicat!

2. Realizează acordul predicatului cu subiectul, punând verbele din paranteze la forma corectă:

- Ionela (a pregăti) _____ o tartă cu mere.
- Cocoșii (a cânta) _____ încă din zori.
- Nea Vasile (a fi) _____ vecinul meu.
- Nu (a bea) _____ toată apa!

3. Înlocuiește formele verbului a fi din propoziții cu unul din verbele a exista, a se alege, a se găsi:

- În cotețul păsărilor e doar cocoșul. _____
- Tabăra era pe vârful muntelui. _____
- Mașina este în garaj. _____
- În sistemul solar este un singur soare. _____

Substantivul

Ține minte! **Substantivul** este partea de vorbire care denumește ființe, lucruri sau fenomene ale naturii.

1. Subliniază substantivele din textul de mai jos:

„Și din capătul drumului, țațoș, cu pieptul în platoșă, cu pintenii arcuiți, venea un cucuș. (...) Cucușul s-a apropiat, s-a uitat cu un ochi la cărăbuș și a trecut mândru înainte.”

(*Sărăcuțul*, de Emil Gârleanu)

2. Subliniază cu o linie cuvintele care denumesc obiecte și cu două linii pe cele care denumesc însușiri:

bancă	înțelepciune
ghiveci	veselie
lumânare	hartă
frumusețe	blândețe
creion	telefon

3. Completează propozițiile cu substantivele potrivite:

- a. Cine are _____ are parte.
c. Dimineața răsare _____ de după deal.
d. Ileana Simziana era de o _____ rară.
e. _____ sănătoasă în _____ sănătos.

Marți

Ține minte! **Substantivele comune** sunt cele care denumesc ființe, lucruri, fenomene ale naturii de același fel. Se scriu cu literă mică.

Substantivele proprii sunt cele care denumesc o anumită ființă, un anumit lucru sau fenomen al naturii pentru a-l deosebi de altele de același fel. Se scriu întotdeauna cu literă mare, indiferent de locul lor în propoziție.

1. Subliniază cu o linie substantivele comune din textul de mai jos și cu două linii substantivele proprii:

„Iar a doua zi, în duminica Florii, des-dimineață am plecat din Borca pe Plaiul-Bătrân, împreună cu doi plăieși călări, spre Pipirig.” (*Amintiri din copilărie I*, Ion Creangă)

2. Înlocuiește substantivele proprii cu substantive comune și rescrie propozițiile, după model:

a. Am citit operele lui Ion Creangă.

Am citit operele scriitorului.

b. La vară vom face o excursie în Carpați.

c. Felix se spăla temeinic pe lăbuțe.

d. Va pleca într-o croazieră pe Marea Mediterană.

e. Am vizitat muzeele din București.